Експертний висновок

на дисертаційне дослідження Проціва Олега Романовична на тему «Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини» на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25 00.01 – теорія та історія державного управління

1. Актуальність теми дисертації

В суспільній уяві мисливство постає як вид діяльності людини, пов'язаної з організацією одного з екстремальних видів відпочинку певної соціальної верстви населення. Насправді ж воно виконує значно вагомішу суспільну функцію, яка на загал полягає у сприянні охороні навколишнього природного середовища, розвитку місцевих територій, формуванні сталого розвитку суспільства. Його основними завданнями є охорона, відтворення, регулювання популяції мисливських тварин і хижаків, надання послуг учасникам полювання, наповнення державного бюджету. Воно є учасником формування і розвитку суспільних відносин у процесі соціально-економічного, екологічного та рекреаційного розвитку країни.

В Україні організації та розвитку мисливства приділяється значна увага і підтримка з боку держави. Діяльність мисливського господарства регулюється законами, підзаконними актами, галузевими рішеннями та організаційними заходами, ведуться пошуки шляхів підвищення його ефективності.

Водночас, у мисливському господарстві України існує низка проблем функціонального, інституційного, організаційного спрямування, що негативно впливають на результати його діяльності, знижують рівень ефективності, призводять до збитковості. Зокрема, це – проблеми, пов'язані з користуванням мисливськими угіддями, охороною мисливських видів тварин, компетенцією мисливських органів, компетентністю посадових осіб, відшкодуванням збитків, завданих мисливськими тваринами, регулюванням допуску мисливців до права полювання, охороною мисливських угідь від незаконного полювання тощо.

Вирішення означених проблем потребує наукового підходу щодо пошуку шляхів удосконалення механізму регулювання мисливства в Україні, методологічних підходів щодо їх реалізації, вивчення, узагальнення та використання найкращого досвіду.

З огляду на це набувають вагомості наукові дослідження, пов'язані з теоретичним обґрунтуванням сутності мисливства як явища, а також з вивченням і адаптуванням історичного досвіду його організації та розвитку. Об'єктивною основою для цього може слугувати власний історичний досвід організації мисливства у періоди його розквіту, зокрема, досвід Галичини за часів Австро-Угорської імперії та Другої Речі Посполитої, який окрім бережливого ставлення суспільства до природних ресурсів та раціонального використання тваринного світу, характеризується ефективним державним регулюванням цією галуззю суспільного виробництва.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій, базуються на достатньому фактичному матеріалі і є достовірними. Дисертант для обгрунтування висновків застосував різні підходи. Так, методологічну основу роботи становлять загальнонаукові прийоми і спеціальні методи досліджень, що ґрунтуються на сучасних наукових засадах управлінської, історичної і споріднених із ними наук. При вирішенні завдань дослідження використовувались загальнонаукові і спеціальні методи. Основним із методів є системний аналіз. Використовуючи цей метод, автор розкрив структуру державного управління мисливством у Галичині, розглянуто систему ведення мисливства як цілісного комплексу пов'язаних між собою об'єктів управління та їх роль у веденні мисливського господарства. За допомогою формально-логічного методу узагальнив отриманий матеріал щодо особливостей функціонування мисливства за Австро-Угорської імперії і Другої Речі Посполитої. Метод зіставлення використаний для порівняльного аналізу

організації мисливства сучасної України і Галичини кінця XIX -- початку XX ст. За допомогою структурно-функціонального методу дослідження було вивчено вплив на мисливське законодавство Галичини звичаєвого права інших країн Австро-Угорської імперії та Європи. Статистичний метод застосовував для вивчення та дослідження кількісних аспектів та тенденцій змін при веденні мисливського господарства.

Дисертаційна робота Процiва Олега Романовича «Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини» побудована в класичному стилі, цілком відповідає основним вимогам ДАК МОН України щодо оформлення дисертацій.

Дисертація викладена на 710 сторінках друкованого тексту, з яких 465 сторінок – основний текст, включає 123 таблиці. Список літератури містить 1397 джерел, з яких – 1187 написані латиницею і 210 – кирилицею. Робота складається з вступу, п'яти розділі, висновків, списку використаної літератури, додатків.

У публікаціях здійсненено історичну реконструкцію та проведено комплексне дослідження щодо становлення і розвитку публічного управління використання тваринного світу Галичини кінця XVIII –початку XX століття. На основі наукової оцінки процесів публічного управління у галузі використання тваринного світу сформульовано низку положень.

Вірогідність одержаних результатів

Вірогідність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації на здобуття наукового ступеню доктора наук з державного управління Процiва Олега Романовича пояснюється тим, що зібраний матеріал, структурований на засадах проблемно-хронологічного підходу, стане вагомим підгрунтям для подальших історико-теоретичних досліджень щодо закономірностей, принципів і тенденцій розвитку публічного управління в історичному контексті, що дасть змогу збагатити теорію та практику використання природних ресурсів та використання тваринного світу, зокрема. У дослідженні забезпечується нова

об'єктивна наукова інтерпретація окремих історичних подій, низки історико-теоретичних фактів еволюції публічного управління у сфері використання тваринного світу в досліджуваний період; узагальнено й актуалізовано досвід та ідеї публічного управління щодо тваринного світу з метою застосування їх в практиці розвитку галузі мисливства та рибальства.

Об'єктивність проведеного дослідження підтверджується великим спектром методів дослідження, який використав автор, а саме: діалектичний, логічний, історичний, функціональний, хронологічний, історико-правовий, спостереження, статистичний, історико-структурний.

Дисертаційна робота має збалансовану структуру, яка дозволила автору об'єктивно викласти своє бачення щодо вирішення наукової проблеми та аргументувати отримані висновки і сформулювати пропозиції.

4. **Наукова новизна дослідження**

Зумовлена сукупністю поставлених завдань і способами їх розв'язання. Дисертаційна робота є першим науковим дослідженням питань державного регулювання діяльності мисливського господарства Галичини, що є актуальним для державного управління сучасної України.

З метою вирішення означеної наукової проблеми вперше на основі аналізу літературних джерел досліджуваного періоду подано низку нових історичних та теоретико-методологічних положень, висновків та рекомендацій, наукова новизна яких полягає, зокрема, в тому, що:

вперше: системно проведено аналіз особливостей нормативно-правового регулювання в сфері використання тваринного світу Галичини, використовуючи нормативно-правові акти, статистичні дані, податкове законодавство;

удосконалено: знання щодо особливостей державного управління Галичини;

дістало подальшого розвитку: розуміння впливу державного управління в Галичині на стан використання тваринного світу в частині раціонального використання дичини.

5. Повнота викладення результатів дослідження в опублікованих працях

Основні положення та висновки дисертаційного дослідження викладені в авторській монографії, 10 монографіях, 22 статтях, опублікованих в наукових фахових виданнях України з державного управління, 20 – в інших фахових журналах, а також у 32-х випусках матеріалів наукових конференцій та інших заходів.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту й оформлення дисертації та автореферату

1. У дисертаційній роботі лише побіжно заторкується вплив державного управління популяцією дичини в частині догляду та годівлі.

2. Порівняльний аналіз підходів публічного управління у галузі використання тваринного світу проведено лише з європейськими країнами, а вплив сусідньої Російської імперії не розглянуто.

3. Доцільно було б охорону та збереження тваринного світу виокремити в окремий розділ, хоча ці питання розглядаються в контексті правового регулювання, політичної, економічної, гуманітарної складової.

Водночас висловлені зауваження та пропозиції мають в основному рекомендаційний характер і не знижують загальної високої оцінки наукового дослідження, яке в межах визначених мети та завдань є цілісним, завершеним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблеми державного управління.

7. Загальний висновок:

Виконана дисертаційна робота є самостійним, актуальним і практично значимим дослідженням з вирішення актуальної наукової проблеми державного

управління – обґрунтування теоретико-методологічних засад формування інституційного механізму розвитку інвестиційного клімату як основи активізації інвестиційної діяльності в Україні. Загальні висновки структурно повністю відповідають завданням дослідження та змісту основного тексту роботи, є логічними, доречними, відбивають основні результати дослідження. Робота також містить додатки, де відображені список публікацій здобувача за темою дисертації; акти впровадження результатів. Наведені ідеї та розробки, що належать співавторам або іншим авторам і критичний аналіз наукових поглядів, мають посилання на відповідні джерела.

На основі викладеного можна зробити висновок про те, що докторська дисертація Проціва Олега Романовича «Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини» виконана за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління і може бути рекомендована для подальшого проходження до Спеціалізованої вченої ради за умови, що будуть виправлені зауваження і взяті до уваги поради та рекомендації.

Професор кафедри лісівництва ДВНЗ «Національний
лісотехнічний університет України»,
доктор с.-г. наук, професор П. Б. Хоєцький

ЗАВІРЯЮ
Начальник відділу кадрів
Національного лісотехнічного
університету України
05.10.2020 р.